

RECULL DE PREMSA

195. El delta del Llobregat

Un parc natural i agrari per protegir el delta del Llobregat

Una setantena de col·lectius socials demanen amb aquesta figura incrementar la protecció d'un espai pressionat per les infraestructures i l'urbanisme

Unió de Pagesos defensa que l'actual consorci del Parc Agrari ja protegeix els conreus i alerta de les dificultats que els pot ocasionar treballar en zones protegides

Rosa M. Bravo - Sant Boi de Llobregat - 12 maig 2025

L'estany de la Ricarda, una de les zones humides del delta del Llobregat ACN.

Als espais naturals del delta del Llobregat s'hi pot arribar amb metro. Aquesta possibilitat dona fe de la seva peculiaritat, que és alhora una fortalesa i una debilitat: situat al bell mig de l'àrea metropolitana de Barcelona, són moltes les persones que gaudeixen de passejades per aquest entorn i de l'observació de les moltes aus que hi nidifiquen o fan parada en la seva migració entre Europa i Àfrica. I que compren verdures que proveeix l'horta deltaica. Però el seu terreny pla a tocar de Barcelona l'ha convertit en un territori propici per a infraestructures viàries i ferroviàries, així com l'aeroport i el port, que han modificat amb el seu creixement les maresmes i el curs del riu Llobregat. I no es descarta que ho continuïn fent, ja que l'ampliació de l'aeroport està en estudi. La plana del Llobregat ha estat també cobejada per inversors immobiliaris. Encara ressona en la memòria col·lectiva l'intent de crear un complex d'oci i joc a l'estil de Las Vegas fa 13 anys.

Un pagès conrea el seu terreny al delta ORIOL DURAN

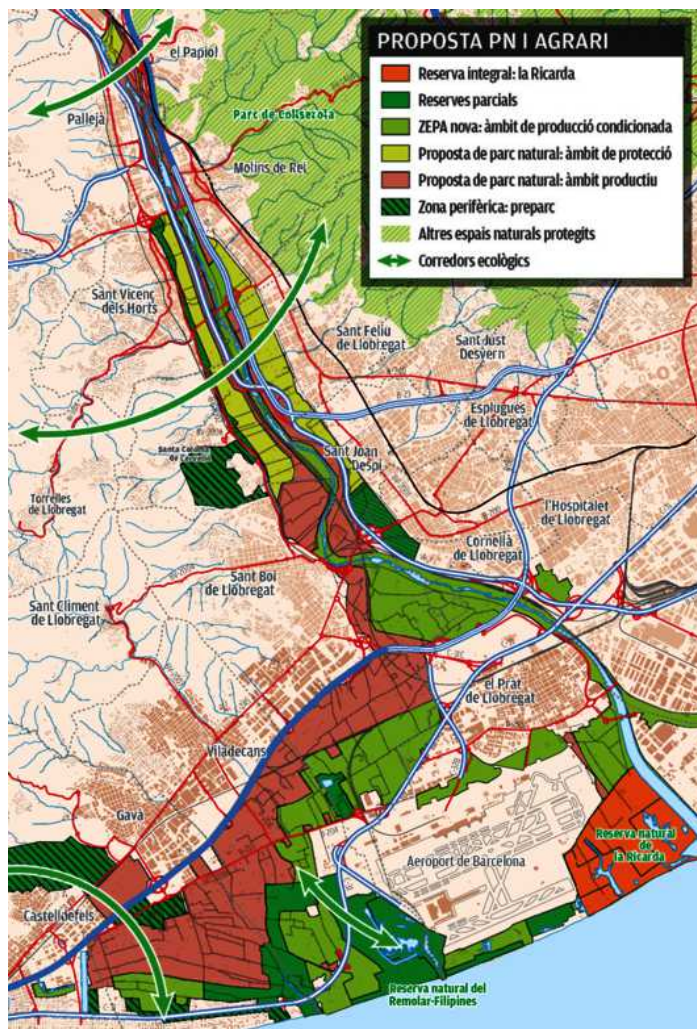

Actualment, més de la meitat dels 98 quilòmetres quadrats del delta del Llobregat estan urbanitzats. "Un 60% de la superfície està sota l'asfalt. S'està perdent ràpidament biodiversitat i la connectivitat ecològica, i s'estan degradant els ecosistemes de tot el delta: els humits, els forestals i els agraris." Així ho alerta Jaume Grau, portaveu d'Ecologistes en Acció. "Sorgeixen continuament nous projectes o l'ampliació del port i l'aeroport. O la nova onada d'un urbanisme massiu i destructiu que es vol consoli-

dar amb un pla director urbanístic metropolità duplicant el nombre d'habitatges, una part dels quals, al Baix Llobregat i l'Hospitalet." Per salvaguardar "un territori tan singular de les enormes amenaces que presenta", segons Grau, tot i les diferents figures de protecció amb què compta, les més 70 entitats agrupades a la plataforma SOS Baix Llobregat i l'Hospitalet demanen que s'aprovi el parc natural i agrari Delta del Llobregat per protegir tots els ecosistemes deltaics i també l'activitat agrària.

SOS Baix Llobregat i l'Hospitalet ha engegat una campanya per implicar persones i col·lectius que ajudin a crear una proposta que es portarà al Parlament, ja que volen que s'aprovi una llei específica que protegeixi aquest territori i el blindi davant futurs plans urbanístics, a l'empara de la normativa europea Xarxa Natura 2000. "Com que no confiem gaire en els partits polítics, que fins ara no ens han solucionat el problema, volem anar per la via directa d'una iniciativa legislativa popular al Parlament de Catalunya", diu Grau. Perquè la proposta de llei sigui debatuda al Parlament caldran 50.000 firmes com a mínim.

L'ampliació de l'aeroport i del port de Barcelona ha modificat les maresmes i el curs del riu Llobregat

La proposta de parc natural i agrari i les figures de protecció EPA/SOS Baix Llobregat i l'Hospitalet.

La proposta de parc natural i agrari defineix tres sectors: un que està destinat sobretot a la conservació de la biodiversitat; un altre als espais agraris inclosos dins la zona d'especial protecció per a les aus (ZEPA) aprovada per la Generalitat el 2024 –va ampliar la zona protegida de 945 hectàrees a 2.407 arran d'un advertiment de la Comissió Europea– i on es conreï tenint en compte els valors naturals; i un tercer àmbit del conjunt de la producció agrària del delta.

“No es pot fer front a la situació que està portant els ecosistemes naturals i la producció agrària al col·lapse en un termini molt curt de temps amb les eines actuals”, alerten els col·lectius. Actualment, dos consorcis gestionen part del territori no urbanitzat del delta: el Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat i el Consorci dels Espais Naturals del Delta del Llobregat. Dos organismes que, segons els promotors del nou parc, estan molt limitats.

El Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat té competències sobre 3.473 hectàrees, repartides en 14 municipis. El seu pressupost el 2023 era d'1,3 milions d'euros. El Consorci dels Espais Naturals del Delta del Llobregat actua sobre les prop de 1.000 hectàrees dels espais protegits de la façana litoral, i el seu pressupost del 2020 no va arribar al mig milió d'euros. Els grups ecologistes calculen que cal un mínim de 12 milions d'euros a l'any per gestionar d'una manera adequada l'espai, a banda de la despesa de personal, i proposen que es reparteixi entre la Generalitat, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Diputació i els ajuntaments implicats, a més del de Barcelona. Proposen també que se simplifiqui i s'unifiqui la gestió que fan els dos consorcis en un sol organisme que depengui de la Generalitat i on hi participin les administracions i sectors implicats.

Aquest pressupost hauria de servir per gestionar i recuperar els hàbitats, restaurar espais degradats, impulsar la recerca científica per conèixer millor l'estat i protegir els espais més vulnerables d'iniciatives urbanístiques. També per adquirir terres per promoure l'accés a la pagesia i ajudar els pagesos a millorar les pràctiques agràries.

El paper de la pagesia

La pagesia es veu com un component essencial pels defensors del nou parc. “Cal que hi hagi una gestió integrada de les dues potes, l'agrària i la natural. I que sigui coherent, i que fem d'aquest territori un exemple de com es poden protegir ambientalment uns valors i al mateix temps promoure una agricultura viva i d'interès general”, assenyala Grau. “Sabem que no podem ser totalment autosuficients des del punt de vista alimentari, perquè som molta gent a l'àrea metropolitana i tenim pocs espais agraris, però justament per això no podem perdre els pocs que queden, perquè seria una aposta suïcida per a la producció d'aliments.” Segons el portaveu, “hi ha d'haver mesures de suport a la transformació, la modernització i unes produccions més saludables. Necessitem reduir l'ús d'agroquímics, però la vocació ha de ser la producció agrària orientada als aliments de proximitat i de qualitat”.

Germán Domínguez, coordinador d'Unió de Pagesos a l'àrea metropolitana de Barcelona, considera que la proposta no té sentit quan ja existeix un consorci que regula i controla el parc agrari. Recorda que aquest sindicat va impulsar la creació del consorci el 1997 i que gràcies a ell les prop de 3.500 hectàrees que en formen part “ja estan protegides contra el creixement de la població”, tot i

que reconeix que el projecte d'Eurovegas va suposar una amenaça per als conreus. Domínguez creu que el consorci del parc agrari funciona, mentre que el dels espais naturals “no té òrgan de gestió ni pressupost”: “El primer que s’ha de fer és que el consorci dels espais naturals funcioni, i en un futur es pot mirar de treballar conjuntament”, proposa. Defensa que els pagesos ja fan prou per mantenir la biodiversitat, ja que la seva activitat està molt controlada per la Generalitat i la normativa mediambiental.

Pel que fa a la creació d’un nou parc que blindés la zona contra l’especulació, Domínguez es mostra escèptic: “Si volen construir, ho faran. Únicament no ho podrien fer amb una ZEPA, que ens perjudica bastant a l’hora de produir.” Els pagesos estan pendents de veure com els afectarà l’actual ZEPA, un cop ampliada, “perquè es va aprovar però no s’ha executat res”. “Quan un ocell nidifiqui no podrem treballar en aquell terreny ni fer-hi hivernacles, i això per a nosaltres és un problema. No deixa que les nostres empreses siguin viables”, declara. Els camps també poden quedar afectats per les compensacions mediambientals que resultin d’una eventual ampliació de l’aeroport. “Aquesta zona és molt complexa”, conclou Domínguez.

Inspiració valenciana

La tramitació d’una llei a partir d’una iniciativa popular és el procés amb què es va aconseguir la protecció de l’horta de València. Les Corts Valencianes van aprovar el 2018 la llei que protegeix l’espai agrari periurbà de l’especulació urbanística. Es va aprovar 17 anys després de la LLP que va presentar la plataforma ciutadana Per l’Horta. En aquell cas es van recollir 118.000 firmes de suport. La plataforma hereva d’aquella, però, alerta ara que la protecció de l’horta valenciana està en qüestió pel decret llei que el PP i Vox van aprovar al febrer, i ha iniciat una recollida de firmes per instar el Defensor del Poble a interposar-hi un recurs d’inconstitucionalitat.

Casinos, un complex d’oci esportiu i altres projectes fallits

La proximitat del delta del Llobregat a la ciutat de Barcelona i el seu terreny pla i obert ha atret diversos promotors de projectes en els darrers anys, amb idees que han suscitat l’immediat rebuig d’entitats civils i que no s’han arribat a materialitzar. El que més es recorda encara és el que es va anomenar Eurovegas, un nom que mostrava clarament la intenció: replicar el model de Las Vegas, amb un complex de casinos, hotels i centres de convencions que volia promoure el magnat Sheldon Adelson a Viladecans. El debat social va ser, el 2012, intens, entre els partidaris de crear ocupació en un context de crisi econòmica i els que es posaven les mans al cap per l’impacte mediambiental que tindria un macrocomplex d’aquell estil en un entorn sensible. Tant el govern de la Generalitat, en mans llavors de CiU, com ajuntaments socialistes de l’entorn van veure amb bons ulls la proposta. Però l’oposició de col·lectius ecologistes, especialment, va ser forta i ràpidament es va crear la plataforma Aturem Eurovegas-Salvem el Delta del Llobregat. Unes 300 entitats s’hi van adherir i es van organitzar actes com una bicicletada i una protesta coincidint amb la presència d’Adelson a la zona. El milionari, finalment, va descartar Catalunya i va voler traslladar la idea a Madrid, on tampoc va prosperar.

També va estar envoltat de polèmica i tampoc va tirar endavant el Barça Parc, el complex lúdic que el llavors president barcelonista, Joan Laporta, volia construir en uns terrenys propietat del club a Viladecans el 2010. Els col·lectius crítics van denunciar que la compravenda va ser una operació fosca, “perquè per una parcel·la valorada en 2 milions d’euros se’n van pagar 14, amb alguns intermediaris que es van beneficiar de l’operació”, afirma Jaume Grau, portaveu d’Ecologistes en Acció. La resistència ciutadana es va articular al voltant de la plataforma SOS Delta del Llobregat. Van organitzar una campanya informativa que va incidir en les administracions, i finalment la Generalitat els va donar la raó. El Departament de Medi Ambient va rebutjar el projecte perquè considerava que la proposta de modificació urbanística que va presentar l’Ajuntament de Viladecans no era compatible amb la preservació dels valors naturals de l’entorn.

La salvaguarda de l’Olla del Rei, una zona humida al campus de la UPC a Castelldefels, ha estat una lluita guanyada a mitges, segons defensa Ramon Sanahuja, membre de la plataforma que la defensa. L’oposició popular a la construcció d’edificis universitaris que posaven en perill la petita maresma va fer suspendre les obres, i la natura ha recuperat els espais, “amb una biodiversitat interessantíssima des del punt de vista ornitològic”, segons Sanahuja. L’Olla del Rei ha estat inclosa a la zona especial de protecció d’aus en l’ampliació que va decretar la Generalitat el 2024 al delta del Llobregat. Però a la zona hi continua havent freqüents vessaments d’aigües fecals, que no se solucionaran mentre no es construeixi un nou col·lector, que es va aprovar el novembre passat amb un pressupost de 13,2 milions d’euros.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dilluns, 12 de maig del 2025.

Editorial

Gestionar, recuperar i protegir el Llobregat

12 maig 2025

Catalunya ha sabut mantenir poc –per no dir gens– els espais naturals que conformen l’entorn litoral. La voracitat constructiva, iniciada amb el franquisme i consolidada per la doctrina liberal, ha fet que molts espais s’hagin perdut i són poques les reminiscències que es conserven del que havia estat la costa catalana. Una d’aquestes excepcions és el delta del riu Llobregat, juntament amb el de l’Ebre i el cap de Creus. Un espai, el del Llobregat, d’un interès ecològic indiscutible però que està constantment amenaçat. Tant per les infraestructures com per la pressió immobiliària extraordinària que li confereix el fet d’estar al bell mig de la conurbació metropolitana de Barcelona. I és justament aquesta ubicació estratègica el que el posa en el punt de mira d’ampliacions de carreteres, aeroports i ports. Actualment, tot i tenir un 60% de l’espai urbanitzat, segueix sent un dels pocs grans pulmons de l’àrea metropolitana i on genera gran part de la producció hortícola de la zona.

La petició que es converteixi en un espai blindat de les amenaces que li arriben és més que raonada i arriba en un moment que, a més, és necessària. La coincidència dels governs català i estatal per a l’ampliació de l’aeroport no es donava fins ara i el projecte que ho faci possible no tardarà a arribar. Caldrà veure com es garanteix la preservació de la Ricarda i si aquesta és una protecció real i no només reflectida en el paper. Ja amb la primera ampliació del Prat es van pactar compensacions ambientals que posteriorment

Europa va haver d'exigir que s'executessin perquè no es feien. La singularitat del delta del Llobregat mereix el més alt grau de protecció i la garantia que es preservarà una de les poques zones agrícoles a l'entorn metropolità. Igual que es fa amb el delta de l'Ebre i amb el cap de Creus, cal gestionar, recuperar i protegir el Llobregat. Lamentablement, avui tenir la figura del parc natural no blinda un espai al cent per cent i la pedagogia contra aquells que hi atempten o ho volen fer no es pot perdre. Però en tot cas s'ha d'intentar trobar l'equilibri entre els interessos legítims de país i garantir que el perímetre d'un espai natural no admet queixalades.

L'editorial d'avui ha estat debatut per: David Brugué, Teresa Márquez, Xevi Sala, Toni Romero, Anna Balcells, Xavier Castillon, Pere Bosch i Jordi Garriga

Editorial publicat al diari El Punt Avui. Dilluns, 12 de maig del 2025.

El Ministeri de Cultura cedeix la gestió de la Casa Gomis al MNAC

M. Palau – Barcelona - 9 maig 2025

La Casa Gomis ORIOL DURAN.

El Ministeri de Cultura ha cedit la gestió de la Casa Gomis al Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC). La cessió ha estat fruit d'un acord entre el Ministeri i la Generalitat, institucions que formen part del consorci del museu d'art de capçalera del país.

Segons una nota de premsa del Departament de Cultura, el MNAC es farà càrrec de la programació de les activitats culturals, les visites i la gestió. Per la seva banda, el Ministeri assumirà les obres de reforma i manteniment que calgui emprendre.

La Casa Gomis, que va ser adquirida pel Ministeri el passat gener, és un habitatge de gran valor històric i artístic, peça clau en la història de l'arquitectura racionalista del segle XX a Catalunya, ubicada a primera línia de costa dins del paratge natural de la Ricarda, al Delta del Llobregat, un entorn protegit per la Unió Europea.

La compra es va fer amb la voluntat de protegir i conservar aquest immoble com a part del patrimoni públic i convertir-lo en un centre cultural obert al públic el febrer del 2026, coincidint amb la Capitalitat Mundial de l'Arquitectura de Barcelona i amb el Congrés de la Unió Internacional d'Arquitectes (UIA), que també acollirà Barcelona l'any que ve.

La Casa Gomis és un exemple únic d'habitatge de l'alta burgesia catalana de mitjans del segle XX, i lloc de trobada d'intel·lectuals i artistes, escenari privilegiat per entendre l'evolució de les cultures d'avantguarda a Catalunya durant el passat segle. L'habitatge va ser un projecte de l'arquitecte Antoni Bonet Castellana per al matrimoni Ricardo Gomis i Inés Bertrand, i va ser construït entre 1957 i 1963. El 2021 va ser declarada Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) en la categoria de Monument Històric per la Generalitat, la figura de més alta protecció en l'ordenament vigent en matèria de patrimoni històric a Catalunya.

Una de les seves singularitats és que, després de sis dècades d'ús, l'edifici conserva les seves característiques originals, havent estat objecte d'una acurada restauració de les cobertes i la fusteria exterior el 1997. Conserva també el seu mobiliari, dissenyat en gran mesura pel mateix arquitecte, que està inclòs en l'expedient de declaració com a part de la seva història.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Divendres, 9 de maig del 2025.

Els pagesos reclamen les inversions pendents al Parc Agrari del Baix Llobregat

Gavà

L'alcaldesa afirma que es faran les millores necessàries i reivindica el delta com a rebost metropolità

R.M.B. – Gavà - 3 maig 2025

La mostra gastronòmica, a la plaça Jaume Balmes R.M.B.

El president de la Cooperativa Agropecuària de Gavà, Josep Pañella, ha exigint que s'executin les inversions necessàries al Parc Agrari del Baix Llobregat, que fa temps que es reclamen i no arriben. Pañella ha recordat, en la inauguració aquest matí de la Fira de l'Espàrrec, les pluges del 4 de novembre que van inundar els camps i van malmetre molts conreus. Ha instat els responsables polítics a executar "una solució tècnica urgent, i disposar del segon cargol d'Arquimedes que fa anys que reivindiquem perquè no podem tenir quinze dies els camps

inundats". També ha posat de manifest que "l'agricultura de Gavà és patrimoni viu, és economia i és sostenibilitat. I volem un Parc Agrari que sigui veritablement agrícola".

L'alcaldesa de Gavà, Gemma Badia, ha manifestat el compromís "que arribaran les inversions per garantir les millores que necessita al camp agrari i fer-lo viable econòmicament". L'alcaldesa també ha reivindicat que "la pagesia no pot desaparèixer de cap de les maneres i sempre ens tindrà al seu costat. Són el rebost no només de Gavà i de les ciutats que conformen el camp agrari, també de Barcelona".

El conseller d'Empresa i Treball, Miquel Sàmpser, ha assegurat al seu torn que el govern de la Generalitat "té molt clar que cal preservar aquesta activitat. I això passa perquè les pluges no neuguin els camps i que la sal provinent del mar no amenaci la producció. I tingueu molt clar que aquestes inversions arribaran".

La 70a edició de la Fira de l'Espàrrec se celebra aquest cap de setmana al centre de Gavà amb una variada oferta que inclou l'exhibició de paneres elaborades amb verdures de Gavà, una mostra gastronòmica on l'espàrrec és el protagonista, concerts i una fira d'entitats amb activitats lúdiques, entre altres.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dissabte, 3 de maig del 2025.

El delta del Llobregat aposta pel turisme sostenible

El projecte, impulsat per la Diputació de Barcelona i l'AMB, suposa una inversió de dos milions procedents dels fons Next Generation.

Clàudia Mas – Barcelona - 1 de maig del 2025

El delta del Llobregat es consolida com un dels epicentres de la transformació turística sostenible a la regió metropolitana. La Diputació de Barcelona (Diba) i l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) van anunciar ahir un paquet d'actuacions que pretén redefinir la relació entre turisme i medi ambient en un dels enclavaments més fràgils del litoral català. Amb una inversió de dos milions d'euros procedents dels fons europeus Next Generation, les dues institucions s'alien per protegir un ecosistema singular, alhora que proposen un model de turisme més conscient i respectuós.

El pla, emmarcat en el Pla de Sostenibilitat Turística en Destinació (PSTD) Costa

Barcelona-Delta del Llobregat, engloba una bateria d'intervencions que s'executaran abans del primer trimestre del 2026 i que implica tant els municipis de l'entorn (Castelldefels, Gavà, el Prat, Sant Boi i Viladecans) com el Consorci de Turisme del Baix Llobregat. De fet, el vicepresident executiu de l'AMB, Antonio Balmón, ja va allargar la mà al gener a la Diba per al desenvolupament econòmic de l'àrea de Barcelona.

No obstant, aquest pla no parteix de zero. Posa en valor actuacions ja executades en platges, dunes i espais naturals de l'entorn metropolità, i dona forma a una estratègia conjunta entre administracions que busca atraure un visitant que sigui més responsable i conscient de l'impacte ambiental.

Educació ambiental

Entre les accions ja completades destaquen les promogudes per l'AMB en el seu àmbit de competència sobre les platges metropolitanes. S'han instal·lat dues Naturaules –a Castelldefels i Viladecans–, espais d'aprenentatge a l'aire lliure dins del programa Aprenem a la Xarxa. Aquestes aules, obertes a tots els usuaris de les platges, ofereixen activitats de conscienciació ambiental dirigides tant al públic familiar com a l'educatiu.

També s'ha reforçat la protecció dels sistemes dunars al llarg de més de cinc quilòmetres de litoral, amb la substitució de camps clos deteriorats, la instal·lació de captadors de sorra i la plantació de més de 24.000 unitats d'espècies vegetals autòctones. Aquestes accions, moltes d'aquestes participatives, busquen preservar la biodiversitat i augmentar la resiliència davant el canvi climàtic mitjançant solucions basades en la natura.

Per la seva banda, la Diputació de Barcelona ha treballat en paral·lel amb els ajuntaments del Baix Llobregat en intervencions que ja estan finalitzades que se sumen a aquest nou marc estratègic. Una de les més simbòliques ha sigut l'obertura del mirador dels flamencs, al Prat de Llobregat, que permet l'observació de més de 360 espècies diferents d'aus en una de les zones humides més riques de tota la península Ibèrica.

Informació publicada a El Periódico. Dijous, 1 de maig del 2025.

L'ecologisme reclama blindar el delta del Llobregat com a parc natural: “No protegir-hi els hàbitats és il·legal”

Tot i xocar de ple amb l'aposta del govern català d'ampliar-hi l'aeroport, la setantena d'entitats de SOS Baix Llobregat i l'Hospitalet aspiren a construir una proposta de la mà de la pagesia del territori i defensar-la conjuntament per frenar la pressió del ciment, que ofega tant l'activitat agrícola com la biodiversitat a la zona

MERITXELL RIGOL *TxellRigol* - MARÇ 19, 2025

Zona humida de l'Olla del Rei | ADRIANA PIMENTEL

Incorporar el delta del Llobregat a la xarxa d'espais naturals de protecció especial de Catalunya, com a parc natural i agrari, és la proposta que posen damunt la taula una setantena d'entitats, aplegades a SOS Baix Llobregat i l'Hospitalet, per frenar la degradació ecològica del territori alhora que promoure-hi l'agricultura. “La densitat de població de l'àrea metropolitana de Barcelona i la quantitat de pressió urbanística que hi ha fa que sigui un entorn amb especials necessitats, per això plantejem que es declari per llei aquesta figura de protecció”, exposa el biòleg Jaume Grau, portaveu de la plataforma. Ecologistes en Acció estima que entre zones urbanes, infraestructures i vies de comunicació ha quedat cimentat vora el 60%

del delta. Un 40% és el que queda d'espai natural i agrari.

El xoc entre blindar els ecosistemes del delta amb una “lleï singular” que impedeixi construir-hi i l'aposta d'ampliar l'aeroport del Prat, fa caure en picat les possibilitats que l'opció, per ara, sigui acollida a escala governamental. De fet, s'espera que en les setmanes vinents es conegui l'informe de la comissió tècnica —criticada des de l'ecologisme per ser “més política que no pas tècnica”— encarregada de concretar l'ampliació de l'aeroport.

El xoc entre una llei que impedeixi construir-hi i l'aposta d'ampliar l'aeroport del Prat, fa caure en picat les possibilitats que la proposta sigui, per ara, acollida pel Govern

Des de SOS Baix Llobregat preveuen que l'afectació de tirar endavant la nova ampliació seria “irreversible” en aiguamolls que, defensen, no poden assumir l'impacte de més pressió humana. Reclamen, especialment per La Ricarda, Cal Tet, Ca l'Arana i El Remolar-Filipines, els aiguamolls que acullen més biodiversitat d'aus, “actuacions urgents” per garantir que les espècies assoleixen un bon estat de conservació. També, per altres que han patit impactes severos, com les basses de Can Dimoni, la llacuna de la Murtra, els Reguerons o l'Olla del Rei.

La proposta de parc natural que posen sobre la taula els ecologistes també impediria continuar amb l'expansió del port de Barcelona i de projectes urbanístics previstos que empitjoren la connexió ecològica d'un territori “estripat”, per les construccions de les darreres dècades, derivades del creixement de Barcelona i del seu cinturó metropolità i de les seves infraestructures: expansions de l'aeroport del Prat i del port de Barcelona, la ronda de Dalt, el nus del Llobregat, altres carreteres, la línia d'AVE.

La proposta de parc natural també impediria continuar amb projectes que empitjoren la connexió ecològica d'un territori “estripat” per les construccions de les darreres dècades

Des de SOS Baix Llobregat defensen que declarar el delta del Llobregat parc natural, i ampliar els recursos per gestionar el territori —de manera coordinada entre la conselleria responsable de la conservació de la natura, en aquests moments, la macroconselleria de Territori, i la conselleria responsable d'agricultura— és una decisió que respondria al marc normatiu de conservació de la natura català i internacional. “No protegir els hàbitats i les espècies és il·legal, i això és el que està passant al delta”, lamenta Grau. Pel biòleg, la protecció de la biodiversitat al delta del Llobregat “no ha estat efectiva”.

Segons dades recollides per la plataforma ecologista, a partir de l'informe sobre l'estat de la natura a Catalunya de l'any 2020, només el 5% de les espècies i el 25% dels hàbitats dels ambients agraris del delta del Llobregat tenen estats de conservació favorables, i suposa una contribució negativa a la conservació de les espècies i hàbitats d'aigües continentals al conjunt de Catalunya. Pel que fa als ambients aquàtics, recullen que estan experimentant una degradació ràpida i que tenen risc de desaparèixer.

Oferir al delta del Llobregat la protecció de parc natural és una decisió coherent amb el marc normatiu de conservació de la natura català i internacional, defensa SOS Baix Llobregat

Actualment, estan a càrrec de gestionar els espais no urbanitzats del delta el consorci dels espais naturals del delta del Llobregat — responsable de la gestió de les més de 900 hectàrees incloses en figures de reserva natural parcial (les zones d'especial protecció per a les aus, d'especial conservació i d'espais d'interès natural)— i el consorci del parc agrari del Baix Llobregat.

Camí per fer amb la pagesia

La iniciativa de crear un parc natural al delta es presenta com un punt de partida per, en els mesos vinents, construir una proposta conjunta amb altres actors del territori, sobretot, amb la pagesia que treballa al delta del Llobregat. Des del sindicat Unió de Pagesos, asseguren que tenen previst contactar amb SOS Baix Llobregat per demanar detalls de la proposta, que per ara no han vist, alhora que critiquen que no s'hi hagi comptat abans de la presentació pública, com a representants del sector dins del consorci que gestiona el parc agrari que per ara existeix al delta. L'organisme, a càrrec tant del desenvolupament econòmic de les explotacions agràries com de la qualitat ambiental del parc agrari, està format, a més de per Unió de Pagesos, per la Diputació de Barcelona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, el Consell Comarcal del Baix Llobregat, la Generalitat de Catalunya i els ajuntaments amb territori dins del parc agrari, amb més de 300 exploracions agràries i vora 3.500 hectàrees, que traspassen el terreny del delta del Llobregat.

La iniciativa de crear un parc natural al delta es presenta com un punt de partida per, en els mesos vinents, construir una proposta consensuada amb altres actors del territori i dur-la a les institucions

Tot i reconèixer que consensuar una proposta amb els productors agrícoles del delta i arribar a defensar-la en bloc a les institucions pot no ser un camí senzill, SOS Baix Llobregat confia a articular una proposta que trobi l'equilibri perquè les explotacions siguin viables i les espècies millorin l'estat de conservació. “En l'oposició a Eurovegas hem col·laborat, també ens trobem en l'oposició a l'ampliació de l'aeroport, i hem de continuar treballant conjuntament en un escenari en què estan en perill d'extinció tant espècies i ecosistemes com una professió imprescindible com és la de la pagesia a l'àrea metropolitana de Barcelona”, considera Grau.

En el document presentat, s'hi reivindica el seu paper central, no només en la provisió d'aliments de qualitat i proximitat, sinó en el manteniment de la terra productiva, la recàrrega d'aqüífers i la mitigació de l'escalfament global. “La majoria d'actors econòmics veuen aquest territori com una reserva de ‘sòl lliure’ on ubicar negocis immobiliaris, industrials, comercials o logístics, i macroinfraestructures; així que a un propietari de terreny que vulgui fer diners li surt més a compte vendre a una empresa inversora que no llogar-li a una persona que vulgui guanyar-se la vida treballant la terra”, exposa el portaveu de SOS Baix Llobregat. Alhora, Grau remarca que declarar els terrenys agraris com a part del parc natural reduiria la possibilitat d'especulació i hauria de facilitar l'accés a la terra a qui vulgui dedicar-s'hi.

La plataforma ecologista planteja que situar els terrenys agraris com a part del parc natural reduiria la possibilitat d'especulació i facilitaria l'accés a la terra a qui vulgui treballar-la

El canvi en els usos del sòl, és a dir, la pèrdua de superfície i la fragmentació dels ecosistemes, és el principal factor que deteriora els ecosistemes terrestres i d'aigua dolça. “Només un canvi dràstic pot evitar la pèrdua dels serveis ecosistèmics que el territori del delta ofereix i sense els quals la qualitat de vida a l'entorn metropolità de Barcelona quedaria seriosament afectada”, adverteixen en el projecte presentat per les ecologistes. Entre els impactes, concreten, hi ha la menor garantia d'accés a aigua potable, empitjorament de la salut per la contaminació atmosfèrica i l'efecte illa de calor, l'agreujament de la salut mental per la reducció d'espais verds i naturals i un risc més elevat de malalties zoonòtiques.

Informació publicada al digital La Directa. Dimecres, 19 de març del 2025.

Proposen fer un gran Parc Natural i Agrari per protegir el delta del Llobregat

Entitats ecologistes avisen que els consorcis actuals són “clarament insuficients” per defensar l'espai davant les “agressions” urbanístiques

L'alternativa seria fer un únic consorci que hauria de dependre de la Generalitat i participat pels 14 ajuntaments afectats

A. Castelló - Sant Boi de Llobregat - 19 març 2025

Detall de la fauna que hi ha al Delta del Baix Llobregat en una foto d'arxiu AJ. VILADECANS.

La plataforma SOS Baix Llobregat i l'Hospitalet proposa crear un gran Parc Natural i Agrari per protegir l'entorn del delta de Llobregat de les “agressions” urbanístiques. La setantena d'entitats que integren la plataforma consideren que els actuals dos consorcis del Parc Agrari i d'Espais Naturals són organismes i eines “clarament insuficients”. Defensen la unificació en un sol consorci que articuli un pla de protecció únic gestat entre la Generalitat, l'AMB, la Diputació

de Barcelona i els ajuntaments de la quinzena de municipis afectats. El nou Parc Natural i Agrari estaria sota l'empara de la normativa europea Xarxa Natura 2000 i proposen que el Parlament aprovi una llei singular de protecció del delta del Llobregat.

En un acte a Sant Boi de Llobregat, han recordat que un 60% del delta del Llobregat està "sota l'asfalt", motiu pel qual han ressaltat que "no es pot perdre ni un pam més d'espais naturals a l'àrea metropolitana". "Cal dir prou a la destrucció del medi natural i al menyspreu per l'activitat agrària", han afegit els impulsors del Parc Natural i Agrari.

La proposta presentada aquest dimarts a la tarda abraça les 3.473 hectàrees de l'actual Parc Agrari del Llobregat i les 935 hectàrees que estan dins els Espais Naturals. Asseguren que unificar tot aquest àmbit en un únic consorci per gestionar-ho en garantiria la protecció davant projectes urbanístics com l'ampliació de l'aeroport del Prat o eventuais macroinversions com l'Eurovegas d'ara fa quasi quinze anys.

A través d'un sol nou consorci, plantegen fer una divisió de l'entorn del delta del Llobregat que distingeixi quatre sectors: un àmbit de conservació de la biodiversitat, un àmbit de producció agrària condicionada a la nova ZEPA, un àmbit de producció agrària fora de la ZEPA, i una zona formada pels connectors ecològics Garraf-Ordal, Collserola i Montserrat.

Segons la seva proposta, el nou consorci del Parc Natural i Agrari dependria orgànicament de la Generalitat, amb participació dels ajuntaments dels catorze municipis afectats. A nivell econòmic, calculen que caldrien uns dotze milions d'euros anuals que haurien d'aportar la Generalitat, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Diputació de Barcelona i els ajuntaments.

En paral·lel a aquest nou organisme unificat, la plataforma proposa que el Parlament tramiti una Llei Integral de Protecció del Delta. Defensen que això donaria un paraigua que podria garantir el caràcter no urbanitzable de tots els terrenys que ara no estan construïts, i també donaria eines per desclassificar els sòls que ara consten com a urbanitzables i que encara no s'han tocat.

Aquest mosaic de l'entorn del delta, diuen, quedaria protegit a través de la Xarxa Natura 2000, declarant Lloc d'Interès Comunitari tots els terrenys que ara no tenen protecció ambiental.

La plataforma defensa que crear un sol Parc Natural i Agrari seria beneficiós per la ciutadania perquè preservaria l'ecosistema, reduiria la contaminació atmosfèrica i garantiria més terreny per a la producció agrària. Al mateix temps, asseguren que permetria evitar desastres naturals com les riudes de la gota freda i oferiria noves oportunitats d'educació ambiental.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dimecres, 19 de març del 2025.

"Els espais naturals del delta del Llobregat estan en situació crítica" Alba Bou

Jose Polo - El Prat de Llobregat - 14/02/2025

Alba Bou, la nova alcaldessa del Prat de Llobregat, revisant un mapa de la ciutat. Joan Mateu Parra / Shooting

Amb només 40 anys, en va acumular 17 d'experiència com a regidora abans de convertir-se, el 16 de gener, en la primera alcaldessa de la història del Prat de Llobregat. "He après que les decisions importants sempre són col·lectives", diu la líder del Prat en Comú. Rep La Vanguardia a l'Ajuntament, on repassa amb fruïció mapes de la localitat. Durant la sessió fotogràfica revela que, en temps de furor de les xarxes socials, no té

Instagram.

A la investidura va prometre que governaria davant l'"amença de les infraestructures" referint-se a l'ampliació de l'aeroport. Però en diversos àmbits, com ara l'impositiu, no són una oportunitat per al Prat?

Sens dubte, sí que ho són. Però la qüestió és fins quan el Prat haurà de continuar sent solidari en detriment dels interessos de la seva ciutadania i la del Baix Llobregat.

Per a l'anterior ampliació es va arribar a un acord. És impossible aconseguir-ne un altre?

No sé si és impossible o no, però el que segur que s'ha de fer és revisar aquests acords. El 1994 es va pactar ampliar infraestructures a canvi d'un retorn beneficiós, com per exemple la depuradora, un benefici per a tot Catalunya. Però també és cert que una part d'aquests acords no s'han complert. Quan es compleixin, remarco, quan es compleixin, i no quan es posin mecanismes per a això, llavors podrem parlar de futurs canvis que desfacin els antics pactes.

Esmenti exemples d'aquests incompliments.

Per exemple, la quantitat i la qualitat de l'aigua de la Ricarda, molt important per a la llacuna, però també per a l'aigua del subsol. Per què l'aeroport s'inunda? Doncs perquè els pactes del 1994 només s'han complert parcialment. Un altre exemple: necessitem una ordenació de la platja que prevegi que la pineda que n'ha quedat, amb algunes construccions patrimonials, tingui ús públic. També està molt bé tenir una protecció del parc agrari i la zona d'especial protecció per a aus (ZEPA), però falta una segona part: un pla de gestió.

Si l'aeroport també és una oportunitat, els interessarà que li vagi bé. Què proposen?

La proposta que vam fer amb la Plataforma per a la Promoció del Transport Públic (PTP) continua vigent. Necessitem reduir o eliminar vols de curta distància amb alternatives ferroviàries. Però li diré una altra cosa: l'operativa de l'aeroport és millorable, una mica a contra natura, ho diuen pilots i controladors aeris. Aquí hi ha recorregut.

Aeroport

“L’operativa de pistes és millorable, ho diuen controladors aeris i pilots”

Però això és així pel soroll dels avions sobre Gavà i Castelfelers.

I aquest problema es pot resoldre? Es va construir una infraestructura i, de moment, no s’han previst altres alternatives que no passin per destruir ecosistemes que la Unió Europea demana de protegir.

Què li sembla que els ajuntaments no siguin presents a la comissió de l’ampliació entre Govern central i la Generalitat?

Un greuge. El Prat i altres municipis hi haurien de ser presents. És una comissió per parlar entre persones que estan convençudes i aporta molt poc a un debat. No sé quina legitimitat tindrà.

Si el PSC continua amb l’ampliació, el seu partit hauria de retirar qualsevol suport a Salvador Illa?

Sí. Jo ho demanaria al meu partit.

La compra de la casa Gomis és un escull per a l’ampliació?

Vull pensar que sí, tot i que no la converteix en impossible. Però la compra de la casa i el seu entorn és important perquè fa públic el que fins ara no ho era i el compromís és que tot això sigui més conegut per a la ciutadania. Per tant, que la gent sàpiga què ens juguem amb l’ampliació.

A prop d’allà hi ha els espais naturals protegits del delta del Llobregat. Com estan?

Estan en una situació crítica perquè fa molt de temps que arrossegueu precarietat. El consorci, que és qui té l’experiència i la ciència per gestionar l’ecosistema, ens diu que pateixen molt les sequeres i la humanització constant. La quantitat i la qualitat de les espècies de flora i fauna va baixant. El primer que necessiten són recursos. El consorci és finançat de manera molt precària.

Quan es fan públiques dades de delictes, al Prat pugen per la presència de l’aeroport.

La ciutadania del Prat ni s’assabenta, més enllà dels que puguin treballar a l’aeroport. L’Ajuntament ha aprovat mocions per reclamar una disgregació de les dades.

Com evolucionen les obres del nou barri Eixample Sud?

A bon ritme! Pel que fa al calendari, tal com estava previst. La meva única preocupació és que les promocions d’habitatge públic de lloguer que l’Ajuntament ha de fer en primera persona o en col·laboració amb altres entitats també vagin al mateix ritme. De moment, no tinc cap motiu per pensar que no.

Hi van, com a màxim, 2.666 habitatges. Però al nord han aprovat un desenvolupament de 5.410 pisos. Quant creixement de població esperen?

No m’atreveixo a dir-ho perquè el sociòleg de l’Ajuntament ens deia que havíem de comptar que per cada habitatge hi ha tres habitants, però a l’ Eixample Sud no creixem per tres. Pel cap baix, uns 10.000 habitants nous. Però hi insisteixo, és complicat. En tot cas, la cara del Prat canviarà. Al nord afrontem el creixement de 50 hectàrees d’una manera molt concreta, amb uns condicionants en àmbits com la mobilitat, les zones verdes, de tipologia d’habitatges, d’equipaments, energètics... Trigarem 20 anys a veure com culmina.

Recentment, han tancat els contenidors d’escombraries i només es poden obrir amb una targeta, un clauer o una app en una zona de la ciutat. He vist alguna foto de bosses fora.

No sé si és per activisme de la ciutadania o per la qualitat dels nostres equips, però és anecdòtic. Sense anar gaire lluny, l’equip que ha revisat les 30 bateries de contenidors aquest matí només s’ha trobat quatre bosses fora. Està funcionant molt bé.

Entrevista publicada al diari La Vanguardia. Divendres, 14 de febrero del 2025.

El delta del Llobregat estrena un nou mirador per observar flamencs

19 GEN 2025

Mirador per observar flamencs al riu Llobregat. / Ajuntament del Prat de Llobregat

El Delta del Llobregat ha inaugurat recentment un nou mirador de 26 metres quadrats, dissenyat per a l’observació de flamencs. Aquesta instal·lació, que ha suposat una inversió de 48.000 euros, s’ubica estratègicament a l’entrada dels Espais Naturals del Llobregat, zona que ofereix condicions òptimes per a l’alimentació d’aquestes aus.

Pau Esteban, responsable de Medi Ambient de

l’Ajuntament del Prat de Llobregat, explica que els flamencs tenen una estructura complexa al bec que els permet filtrar l’aigua i extreure el zooplàncton del que s’alimenten. Aquestes aus prefereixen aigües amb determinades condicions de salinitat i terbolesa, fent un procés d’alimentació similar al de les balenes.

A diferència d'altres espècies, els flamencs es poden observar al Delta del Llobregat durant la major part de l'any, ja que els seus moviments migratoris entre zones humides com el Delta de l'Ebre o la Camarga francesa els porten a aturar-se en aquesta àrea a la recerca de descans. Esteban assenyala que són animals gregaris que necessiten formar grans grups per constituir-se com a colònia, cosa que facilita el seu albirament a la tardor, hivern i en certs moments de la primavera. Sovint es poden albirar sobre el llit del riu Llobregat.

Zones dunars

El Delta del Llobregat acull més de 360 espècies d'aus, situant-se entre els espais naturals amb més diversitat ornitològica de la península ibèrica. La construcció del nou mirador forma part del pla de sostenibilitat que cerca promoure un turisme més sostenible. Aquest pla, finançat amb 2 milions d'euros dels fons europeus Next Generation, inclou la restauració de paisatges dunars, l'impuls del turisme blau relacionat amb l'aigua i el mar i la creació d'itineraris turístics no motoritzats que connectin les platges amb les poblacions locals.

A més, es preveu la creació de dos itineraris en una altra zona humida, terrenys cedits per Aena a l'Ajuntament del Prat, amb l'objectiu de millorar l'oferta turística sostenible i fomentar la conservació de l'entorn natural.

Informació publicada a El Periódico. Diumenge, 19 de gener del 2025.

Restauració artificial

Els riscos de mantenir el delta del Llobregat amb "respiració assistida": "Si no sostens la intervenció, les llacunes es tornen a degradar"

La intervenció artificial a les llacunes s'ha de sostenir en el temps per evitar que es degraden de nou

Guillem Costa - 8 SEPT 2024

L'espai natural de la Ricarda, al costat de l'aeroport del Prat. / RICARD CUGAT

Als segles XV i XVI, el delta del Llobregat era una zona ideal per als pirates. Albuferes i maresmes servien com a amagatall per als corsaris, que des d'aquests aiguamolls propers a Barcelona esperaven el moment perfecte per als seus atacs. Les formes del terreny anaven variant, en funció de les crescudes del riu. Centenars d'anys més tard, la gent humil va intentar poblar aquesta àrea entollada: va ser coneguda com 'La gent del fang', en paraules de l'historiador pratenc Jaume Codina. Una altra denominació habitual per als habitants del delta va ser "el poble de les febres",

fent referència a malalties com el paludisme i el tifus, habituals per la manca de sanejament d'aquell territori i l'abundància de mosquits.

Avui aquella panxa insalubre ha quedat enrere. Al llarg de la superfície deltaica s'estenen ciutats, camps agrícoles, indústries i infraestructures clau com l'aeroport. "El problema és que tot aquest desenvolupament es va aprovar sense tenir en compte l'ecosistema natural, que es va degradar greument", adverteix Joan Pino, ecòleg i director del CREAM (Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals).

Difícil intervenció

Una part del delta s'ha intentat recuperar amb mecanismes artificials per generar llacunes com la de Cal Tet. El problema és que s'hi va deixar d'intervenir. I com que els mecanismes naturals de l'hàbitat ja no són funcionals, s'hi ha de tornar a intervenir. "Els plans de restauració que proposa l'ACA (Agència Catalana de l'Aigua) van en bona direcció, però els règims hidrològics no són fàcils de recuperar", apunta Pino. És com una mena de mecanisme de "respiració assistida": "Si no mantens les dinàmiques de renovació d'aigua en el temps, i per fer-ho es requereix inversió, les llacunes es degradaran una altra vegada".

Narcís Prat, ecòleg i investigador especialitzat en aigua dolça, defensa la mateixa idea: "El que va passar amb Cal Tet és la demostració que, si no restaures els processos ecològics originals, els mecanismes de restauració artificials no es poden abandonar". En aquest cas, hi havia unes estructures per depurar l'aigua. Però el canyís s'ha expandit i n'impedeix la funcionalitat. Pino posa sobre la taula un altre exemple, el del riu Besòs: "Ha millorat, sí, però moltes dinàmiques naturals no s'han recuperat i les espècies exòtiques en són protagonistes, és un cas que demostra la dificultat per recuperar ecosistemes danyats".

Recuperació limitada

Els dos experts es mostren partidaris de posar en marxa plans de recuperació. Però avisen que és imprescindible no caure en errors ja coneguts. "Si no, no té sentit", considera.

Tot i que els projectes de restauració puguin facilitar l'arribada d'aigua en millor estat per a les zones humides, Prat adverteix que llacunes com la Ricarda són irreproduïbles en un altre lloc: "Les característiques del sòl i els substrats no es poden crear de manera artificial".

Desafiament

L'ACA encara ara un repte clau per complir les obligacions europees que insten a millorar l'estat de l'aigua. "Hi ha tant de ciment que l'aigua ja no entra i surt de forma natural", constata Pino. "Si s'assumeix que no restablirem l'esdevenir original del riu i que tindrem uns aiguamolls assistits, almenys s'ha de garantir que ningú s'oblidarà de continuar oferint aquesta assistència", conclou.

En paral·lel als plans per millorar la qualitat de les masses de l'aigua, discorrerà el debat sobre l'ampliació de l'aeroport i la gestió dels espais naturals, inclosa l'ampliació de la ZEPA (Zona Especial Protecció per a les Aus), un assumpte que la consellera Paneque demana deslligar de la discussió sobre l'ampliació.

Informació publicada a El Periódico. Diumenge, 8 de setembre del 2024.

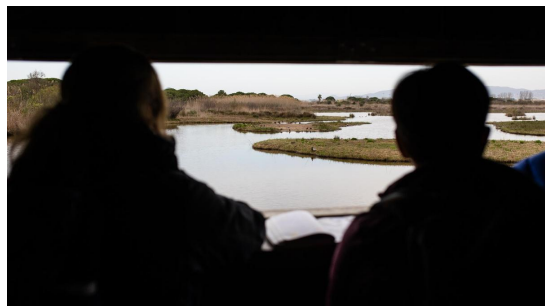
Conservació natural

L'ACA comença a restaurar les llacunes del delta del Llobregat i treballa en un pla per salvar la Ricarda

L'Agència Catalana de l'Aigua intenta arribar a acords amb l'aeroport per fer servir l'aigua d'alguns pous i així millorar l'estat ecològic dels aiguamolls, una obligació europea

Europa emplaça a tornar "espai robat" a la natura per assegurar la disponibilitat d'aigua

Guillem Costa - 8 SEPT 2024

El Remolar-Filipines, aiguamolls de la desembocadura del riu Llobregat / ZOWY VOETEN

El delta del Llobregat, un espai natural únic a pocs quilòmetres de Barcelona, agonitza. La presència de l'aeroport, la urbanització i la intensificació agrícola han modificat els fluxos d'aigua, que ja no arriba als aiguamolls com feia dècades enrere. El funcionament natural del delta està malmès. Per intentar recuperar-lo, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) treballa en un projecte de restauració que inclou els estanys de Cal Tet i la Murtra, els aiguamolls del Remolar-Filipines i la llacuna de la Ricarda.

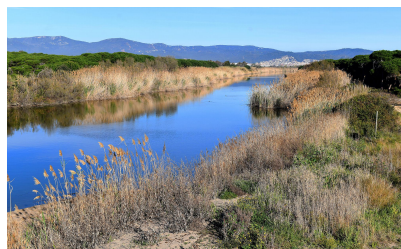
Els ecosistemes s'han anat tancant i han deixat de rebre aigua "nova". Les algues han proliferat i l'oxigen s'ha reduït. En resum, l'aigua s'ha eutrofitzat i presenta una qualitat deficient. Com es pot resoldre el problema? Amb aigua nova, ja sigui dolça o salada. En aquests sistemes aquàtics, és habitual que l'aigua procedent del mar es barregi amb la que té origen al riu. D'aquesta manera, es generen dinàmiques d'aigua salobre que suposen una oportunitat única per a la biodiversitat.

Informació publicada a El Periódico. Diumenge, 8 de setembre del 2024.

El Govern dobla la zona protegida als voltants de l'aeroport del Prat

L'executiu augmenta les exigències mediambientals al Delta del Llobregat, però admet que l'Estat podria saltar-se-les per ampliar la infraestructura

Júlia Claramunt Pi - Barcelona - 23/07/2024

Espais naturals del Delta de Llobregat. Xavier Jubierre

El Govern ha aprovat aquest dimarts l'ampliació de la Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) als voltants de l'aeroport del Prat, que passarà de tenir 935 hectàrees (ha) a més de 2.407 ha. Aquesta mesura ha de servir sobretot per garantir el futur del Delta del Llobregat, hàbitat de més de 360 d'espècies d'ocells i d'una biodiversitat excepcional, i complir amb les directrius de la Comissió Europea, que fa anys que pressiona per millorar-ne la conservació.

Tot i que el canvi es traduirà en un augment de les exigències mediambientals als entorns d'un espai que està en el punt de mira pel xoc entre els models que Catalunya i l'Estat tenen per al futur de l'aeroport del Prat —que són de modernització i ampliació,

respectivament–, la portaveu del Govern, Patrícia Plaja, ha admès que el canvi pot no tenir prou força per aturar el govern espanyol si finalment tira el seu projecte pel dret.

“L'ampliació de la ZEPA tindrà beneficis a llarg termini per al medi ambient, la ciutadania, l'economia i beneficiarà sobretot l'agricultura sostenible i la conservació de la biodiversitat”, ha subratllat Plaja. “És una proposta de diàleg i de convivència d'usos; permetrà fer compatible l'agricultura i la conservació de la biodiversitat”, ha afegit. L'acord de Govern també preveu eixamplar el LIC (Lloc d'Importància Comunitària), el qual protegeix hàbitats naturals, i desplegar un paquet de mesures per reforçar la protecció d'aquesta àrea.

Advertències de Brussel·les

La modificació dona resposta a una carta d'emplaçament de la Comissió Europea del febrer del 2021 a Catalunya i l'Estat. La Unió Europea els enviava un requeriment judicial en què els retreia que la superfície protegida era insuficient pel fet de no incloure els territoris més apropiats per a la conservació de les aus silvestres. Així, instava l'Estat a reforçar les mesures de protecció davant l'impacte de les ampliacions portuàries i aeroportuàries, i a millorar la preservació del Delta i augmentar-ne la superfície protegida.

La proposta arriba dos anys tard. “Més tard del que hauríem volgut”, ha reconegut Plaja, però ha reiterat que es tracta d'un model “que va més enllà de les línies marcades en un mapa”. En concret, la ZEPA s'ampliarà en 1.472,07 ha, amb una superfície protegida final que augmentaria un 157%. Pel que fa a la zona protegida pel LIC –que passa a dir-se Aiguamolls del Delta–, passarà a ocupar una extensió de 1.556 ha.

A banda de refer les àrees protegides, el Govern ha presentat un paquet de mesures per fer una “gestió integral, deixant de banda el model de ciment”. Entre elles hi ha la redacció i tramitació del Pla de Protecció de Medi Natural i del Paisatge del Delta del Llobregat; l'impuls dels ajuts públics per tal de modernitzar les infraestructures agràries; i aprovar, abans de finals del 2025, una cartografia dels espais agraris d'interès situats dins l'àmbit ZEPA per reforçar-ne la preservació. “Amb aquest acord complim, per la part que correspon a la Generalitat, amb el requeriment que ens posa la UE”, expliquen fonts governamentals, tot i que admeten que “deixen en mans de la Comissió Europea valorar si està completament resolt”.

El futur de l'aeroport

Segons la Generalitat, si no haguessin portat a terme les millores, s'exposaven a sancions administratives, al veto davant subvencions europees o a responsabilitats judicials. Per tal de complir amb la resta d'exigències de Brussel·les, ara l'Estat haurà de culminar la restitució dels espais naturals de Viladecans, on AENA va construir diversos aparcaments que ja estan en procés d'enderroc.

L'ampliació de la ZEPA té lloc enmig del debat obert sobre el futur de l'aeroport del Prat. Plaja ha remarcat que l'objectiu de la modificació “és la necessària protecció del Delta”. “És cert que té uns condicionants, però la proposta no neix tenint en compte quin serà el futur de l'aeroport”, ha insistit. No obstant això, la portaveu ha admès que si el govern espanyol –o fins i tot, un nou Govern– decidís tirar endavant una hipotètica ampliació, “té les eines per poder-ho fer”. Per exemple, argumentant una necessitat d'interès general que anés acompanyada d'un paquet de mesures compensatòries amb nous espais protegits.

Proposta consensuada

La Generalitat assegura que, els últims dos anys, ha mantingut un “diàleg constant” amb els sindicats Unió de Pagesos i JARC, i amb entitats com Ecologistes de Catalunya, SEO/Birdlife i la Xarxa per a la Conservació de la Natura per acordar aquest blindatge al Delta. Ecologistes en Acció ha celebrat l'aprovació de la ZEPA, però ha considerat que és “insuficient” per conservar la biodiversitat. També Cristina Sánchez, delegada de SEO BirdLife a Catalunya, s'ha expressat així: “Ens n'alegrem moltíssim, és una reivindicació històrica”. Amb tot, ha advertit que ha d'anar acompanyada de l'aprovació “d'un pla especial, de protecció, i el pla de gestió de l'espai i dels recursos necessaris” perquè el Consorci del Delta pugui gestionar l'ampliació. D'altra banda, l'Institut Agrícola s'ha mostrat completament en desacord amb l'ampliació i ha criticat que “condemna a la ruïna” un sector “vital” per a l'àrea metropolitana de Barcelona.

Informació publicada al diari Ara. Dimarts, 23 de juliol del 2024.

Recull de premsa

Juny del 2025

195. El delta del Llobregat

